Dosarul nr. 4r-5378/24 Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
4-22158380-02-4r-17122024 Judecător Ion DADU

D E C I Z I E
în numele Legii

15 septembrie 2025 **mun. Chișinău**

COLEGIUL PENAL AL CURŢII DE APEL CENTRU
Având în componența sa:
Președintele ședinței Eugeniu BEȘELEA
Judecători Olga COJOCARU și Vitalie BUDECI

a examinat în ordine de recurs, fără prezența părților, recursul declarat de avocatul Alexandru SAVVA în interesele victimelor Ion VICOL și Oxana ROȘCA, împotriva Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-1540/2024 din 20 noiembrie 2024, în cauza contravențională intentată prin Procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI05 560343 din 06.07.2022, în privința lui **IACOB Eugeniu**, în temeiul art.354 Cod contravențional.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:
în procedura instanței de fond, din 21.10.2022 până la 20.11.2024;
în Curtea de Apel Centru, din 17.12.2024 până la 15.09.2025.
Procedura de notificare a părților a fost executată.

Verificând legalitatea Hotărârii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,

A C O N S T A T A T :

1. Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție seria nr.MAI05 560343 din 06.07.2022, întocmit de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Buiucani al Direcției de Poliție mun. Chișinău, SCRIPNIC Ion, IACOB Eugeniu a fost sancționat cu amendă în mărime de 6 unități convenționale, echivalentul a 600 lei, pentru comiterea contravenției prevăzute de art.354 Cod contravențional, pentru faptul că: la data de 16.03.2022, ora:19:00, în mun. Chișinău, or. Vatra, str. N.Sulac 17, a acostat jignitor în stradă pe cet. VICOL Ion și ROȘCA Oxana, prin ce a tulburat ordinea publică.

La data de 24 octombrie 2022, de către Ion VICOL și Oxana ROȘCA a fost depusă o contestație prin care se invocă că, decizia de sancționare emisă în privința lui IACOB Eugeniu este ilegală, se pretinde că fapta nu întrunește elementele contravenției prevăzute de art.354, ci a infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(1) Cod penal, la fel se pretinde că procesul verbal este întocmit cu grave încălcări a procedurii stabilite, concluziile la care a

ajuns agentul constatator sânt greșite, motiv din care se pretinde că decizia de sancționare din procesul verbal cu privire la contravenție seria/nr.MAI05 560343 din 06.07.2022 a agentului constatator din cadrul IP Buiucani, urmează a fi anulate corespunzător prevederilor art.381 alin.(2), (3) și art.448 Cod contravențional.

Prin Încheierea din 25.01.2023, Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani), a dispus admiterea contestației. Nefiind de acord cu încheierea din 25.01.2023, făptuitorul IACOB Eugeniu, a înaintat recurs.

Prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 05.07.2023, s-a dispus: admiterea recursului făptuitorului IACOB Eugeniu, casarea Încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 31.01.2023 şi rejudecarea cauzei în aceiași instanță în alt complet de judecată.

Prin Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr.5r-5043/2023 din 20 noiembrie 2023, a fost respinsă contestația depusă de către victimele Ion VICOL şi ROȘCA Oxana în privința procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI05560343 din 06.07.2022 şi decizia emisă în baza acestuia, prin care IACOB Eugeniu a fost găsit vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art.354 Cod contravențional, fiindu-i stabilită sancțiune contravențională cu amendă de 6 unități convenționale în sumă totală de 300,00 lei, a fost menținut ca legitim şi întemeiat procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI05560343 din 06.07.2022 şi decizia emisă în baza acestuia. A fost explicat victimelor Ion VICOL şi ROȘCA Oxana că sunt în drept să se adreseze cu acțiune în reparație față de IACOB Eugeniu, în procedură contencioasă, dacă vor considera de cuviință.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, avocatul Alexandru SAVVA în interesele victimelor VICOL Ion și ROȘCA Oxana a depus recurs prin care solicită să fie casată Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr.5r-5043/2023 din 20 noiembrie 2023, ca neîntemeiată și să fie admisă contestația depusă de Ion VICOL şi Oxana ROȘCA, corespunzător.

Prin Decizia Curții de Apel Chișinău nr. 4r-4802/23 din 19 aprilie 2024 a fost admis recursul avocatului în interesele victimelor VICOL Ion și ROȘCA Oxana, casată Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr.5r-5043/2023 din 20 noiembrie 2023, în cauza contravențională în privința lui IACOB Eugeniu, intentată în temeiul art.354 Cod contravențional și remisă cauza respectivă la rejudecare în prima instanță în alt complet de judecată.

2. *Prin Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-1540/2024 din 20 noiembrie 2024,* a fost respinsă ca fiind neîntemeiată, contestația depusă de către victimele Ion VICOL și Oxana ROȘCA în privința procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr.MAI05 560343 din 06.07.2022 și decizia emisă în baza acestuia, prin care IACOB Eugeniu a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art.354 Cod contravențional, cu menținerea actelor atacate fără careva modificări.

3. *Nefiind de acord cu Hotărârea instanței de fond, avocatul Alexandru SAVVA în interesele victimelor Ion VICOL și Oxana ROȘCA a declarat recurs în termenul legal, prin care solicită admiterea recursului, casarea Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-1540/2024 din 20 noiembrie 2024, rejudecarea cauzei și cu emiterea unei noi soluții, în cauza dată cu admiterea contestației depuse de Ion VICOL și Oxana ROȘCA.*

În motivarea recursului agentul constatator a menționat că, Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-1540/2024 din 20 noiembrie 2024, este neîntemeiată, din considerentul că, instanța a dat doar o apreciere probelor prezentate la materialele cauzei contravenționale, şi nu a solicitat administrarea suplimentară a unor acte probatorii în cazul constatării lipsei acestora, circumstanțe care ar fi putut fi examinate şi verificate prin prisma argumentelor participanților la proces, ca ulterior să fie emisă o hotărâre motivată, clară şi conform prevederilor legale la caz.

Constată recurentul că fapta imputată nu întrunește elementele contravenției prevăzute de art.345 Cod contravențional, ci a infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(1) a Codului penal.

În susținerea acestei poziții citează prevederile art.2, pct.1) a HP CSJ cu privire la practica judiciară în cauzele penale despre huliganism nr.4 din 19.06.2006, 2 Infracțiunea de huliganism, prevăzută la alin.(1) art.287 Cod penal, se poate realiza prin comiterea uneia dintre următoarele acţiuni:1) acțiuni intenționate, care încalcă grosolan ordinea publică însoțite de: a) aplicarea violenței asupra persoanelor; b) amenințarea cu aplicarea violenței asupra persoanelor; c) opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane, care curmă actele huliganice.

Mai mult ca atât „autorul recursului menționează că în plângerile depuse, declarațiile făcute în cadrul procesului penal, Ion VICOL şi Oxana ROȘCA au invocat cert că față de ei, a fost aplicată violența fizică, fapt confirmat prin raportul de constatare din 30.03.2022 - potrivit ordonanței procuraturii Chișinău (oficiul Buiucani) din 29.06.2022. Conform Notei indicate la art. 3 a HP CSJ cu privire la practica judiciară în cauzele penale despre huliganism nr. 4 din 19.06.2006: Notă: Este necesar de explicat că, în sensul art.287 Cod penal, prin „violență” se înțelege violență soldată cu vătămarea ușoară a integrității corporale sau a sănătății, fie cu vătămare neînsemnată, care nu presupun nici dereglarea de scurtă durată a sănătății, nici pierderea neînsemnată şi stabilă a capacității de muncă.

Totodată, partea recurentă invocă că Ion VICOL şi Oxana ROȘCA pretind că acțiunile ilegale a făptuitorilor din speță nu pot fi încadrate conform art.354 Cod contravențional, deoarece latura obiectivă nu presupune aplicarea violenței, or în speță este cert demonstrat faptul aplicării violentei precum şi amenințarea aplicării violenței.

Subsidiar, avocatul care a formulat prezentul recurs remarcă că Ion VICOL şi Oxana ROȘCA pretind că organul de urmărire penală încearcă să mușamalizeze cazul, astfel încât, într-o manieră de maximă rapiditate, şi pe furiș (fără a aduce la cunoștința victimelor Ion VICOL şi Oxana ROȘCA pornirea procedurilor contravenționale), urmărind scopul împiedicării victimelor să-şi realizeze efectiv drepturile procesuale, s-au grăbit să întocmească procese verbale contravenționale, să aplice amenzi, cu scopul de a „salva” pe făptuitori, de la o eventuală urmărire penală. Astfel, în circumstanța faptului contestării de către Ion VICOL şi Oxana ROȘCA a ordonanței procuraturii Chișinău (oficiul Buiucani) din 29.06.2022 şi a procurorului ierarhic din 05.08.2022 emise în cadrul procesului penal nr. 20220300457, și în prezența unor convingeri rezonabile că la caz, a fost comisă o faptă de natură penală, se impune ca conflictul, să necesite o examinare mai minuțioasă și sub toate aspectele, în cadrul unui control, pentru a constata concret și amănunțit toate

împrejurările și a stabili dacă în acțiunile făptuitorilor sunt sau nu prezente elementele constitutive ale infracțiunii de huliganism şi de violare de domiciliu.

În această ordine, Ion VICOL reiterează că tocmai contestă încadrarea juridică a faptelor făptuitorilor (că ar fi de natură contravențională (potrivit opiniei organului de urmărire penală)), insistând că faptele se încadrează în prevederile art.287 alin.(1) Cod penal. Cu toate acestea, organul de urmărire penală/agentul constatator, sa grăbit (pentru a mușamaliza acțiunile ilegale) să întocmească față de făptuitori, procese verbale contravenționale, pentru a exclude posibilitatea tragerii acestora la răspundere penală, pentru a periclita dreptul victimelor de a-şi realiza efectiv dreptul la apărare.

4. ***Procedura de notificare a părților a fost executată.***

În conformitate cu art. 3 alin.(1) Cod de procedură penală, în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească.

În conform art.471 alin.(1) Cod contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților.

La judecarea recursului, Colegiul Penal reieșind din modificările operate prin Legea nr. 245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional", în vigoare din 22.08.2023), în temeiul art. 447 alin.(1), (2) Cod de Procedură Penală (în redacția Legii nr. 245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional", în vigoare din 22.08.2023), Colegiul Penal a dispus examinarea cauzei penale în ordine de recurs, în lipsa părților, fiindu-le comunicat acestora despre data, ora și locul examinării cauzei penale și cu acordarea dreptului depunerii referinței.

Fiind notificate de către instanța de recurs părțile la proces, în conformitate cu art.471 alin.(2) Cod contravențional, agentul constatator, avocatul, victimele și contravenientul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Centru, referințe, completări la cererea de recurs, sau alte cereri/demersuri, însă acestea trebuie să parvină la instanța de recurs, cu cel puțin 1 (una) zile înainte de data ședinței de judecată. Deci, cauza contravențională se va examina în lipsa părților în procedură scrisă.

5. *Deliberând asupra motivelor invocate în recurs, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, pe baza probelor administrate și cercetate de prima instanță, Colegiul penal ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de avocatul Alexandru SAVVA în interesele victimelor Ion VICOL și Oxana ROȘCA, împotriva Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-1540/2024 din 20 noiembrie 2024, cu casarea integrală a Hotărârii și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de fond, în alt complet de judecată, din considerentele ce succed.*

6. În conformitate cu prevederile art.473 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod contravențional, *după examinarea recursului, instanța de recurs admite recursul, casând hotărârea atacată, parțial sau integral, și dispune rejudecarea cauzei în primă instanță dacă este necesară administrarea de probe suplimentare, dacă a constatat încălcări ale normelor de*

procedură privind formarea completului instanței de judecată, privind citarea obligatorie a părților, privind respectarea dreptului la apărare și a dreptului la interpret, precum și dacă a constatat încălcări ale prevederilor art.33-35 Cod de procedură penală aplicate corespunzător.

Conform art.466 Cod contravențional, hotărârile judecătorești contravenționale pot fi atacate cu recurs, pentru a se repara erorile de drept, în următoarele temeiuri: *d) hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau dispozitivul hotărârii redactate nu corespunde dispozitivului pronunțat după deliberare.*

Colegiul penal reține, că la judecarea cauzei instanța de fond nu a ținut cont de cerințele art. 458 Cod contravențional, care prevede că la examinarea cauzei contravenționale instanța de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei precum şi alte circumstanțe ce au importanță la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet şi obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil şi la apărare. Or, studiind materialele prezentate în coroborarea cu hotărârea primei instanțe, se constată, că instanța de judecată a examinat cauza superficial şi unilateral fără a da o apreciere obiectivă probelor din dosar.

Reieșind din prevederile art.6 al CEDO, pronunțarea de către instanțele de judecată a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil şi acesta presupune obligația instanței de judecată de a se expune în hotărârile emise asupra tuturor cerințelor pricinii, precum şi asupra argumentelor invocate de către intimat întru admiterea sau respingerea acestora (cauza Garcia Ruiz, 26). În sensul art.6 alin. (1) al Convenției, instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care își întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse aprecierii.

De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanțele de judecată să motiveze nu doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii şi să nu se mulțumească de a proba pur şi simplu concluziile uneia dintre părți.

7. În temeiul prevederilor art.462 alin.(1) Cod contravențional, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală, întemeiată şi motivată*.

În continuare Colegiul relevă că, domeniul contravențional a fost asimilat „acuzațiilor în materie penală", în înțelesul european autonom al art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Analizând situația de fapt a cauzelor *Ziliberberg contra Moldovei*, hotărâre din 01.02.2005, §35 și *Anghel contra României*, hotărâre din 04.10.2007, §52, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că în aceste spețe predomină elementele care sugerează că a fost vorba de acuzații penale. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art.6 §2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Conform prevederilor art.8 alin.(2) Cod contravențional, este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă

prevăzută de legea contravențională. În temeiul prevederilor art. 10 Cod contravențional, constituie contravenție fapta - acțiunea sau inacțiunea - ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracțiunea, săvârșita cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancțiune contravențională.

În corespundere cu prevederile art.440 alin.(1) Cod contravențional, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare. Conform prevederilor art.442 alin.(1) Cod contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

Potrivit art.449 alin.(1) Cod contravențional, dacă în procesul contravențional se constată că fapta considerată contravenție a fost săvârșită în condiții care o plasează sub incidența legii penale, dosarul se remite neîntârziat, prin încheiere motivată, procurorului, după competență.

Astfel, calificarea faptei constituie stabilirea caracterului acesteia, încadrarea în textul de lege care o prevede şi o sancționează şi determinarea în fapta comisă, a condițiilor cerute de norma de incriminare pentru existenta acestei fapte.

8. În fapt, reieșind din materialele cauzei Colegiul penal reține că, la data de 06.07.2022, agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Buiucani a Direcției de Poliție mun. Chișinău a Inspectoratului General al Poliție, SCRIPNIC Ion, a încheiat un proces verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI05560343, prin care IACOB Eugeniu a fost sancționat cu amendă în mărime de 6 unități convenționale, ce constituie 300,00 lei, pentru comiterea contravenției prevăzute de art.354 Cod contravențional (în redacția Legii în vigoare la momentul comiterii faptei), pentru faptul că: „la data de 16.03.2022, ora (text indescifrabil) str. N. Sulac, 17, or. Vatra, a acostat jignitor în stradă pe cet. Ion VICOL si ROȘCA Oxana, prin ce a tulburat ordinea publică”.

Faptele contravenientului IACOB Eugeniu au fost calificate de agentul constatator în baza art.354 Cod contravențional, *huliganismul nu prea grav, adică acostarea jignitoare în locuri publice a persoanei fizice, alte acțiuni similare ce tulbură ordinea publică şi liniștea persoanei fizice.*

În legătură cu faptele date i-a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI05560343 din 06.07.2022, prin care IACOB Eugeniu a fost învinuit pentru comiterea contravenției prevăzute de art.354 Cod contravențional, stabilindu-i o sancțiune sub formă de amendă în mărime de 6 unități convenționale, echivalentul a 300,00 lei.

Drept consecință, instanța de fond, concluzionând că agentul constatator a întocmit procesul verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI05560343 din 06.07.2022 cu respectarea prevederilor art.443 Cod contravențional şi constatând în acțiunile lui IACOB Eugeniu elementele componenței contravenției prevăzute de art.354 Cod contravențional, a

respins contestația depusă de contravenient, menținând procesul verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare din 06.07.2022.

9. Astfel, Colegiul penal lecturând textul hotărârii atacate, în raport cu circumstanțele faptice stabilite mai sus şi ținând cont de prevederile legale aplicabile în speță, menționează că, instanța de fond nu a dat o apreciere cumulului de probe și nu a ținut cont de cerințele art.457-458 Cod contravențional, care prevăd examinarea contravenției sub toate aspectele, complet și obiectiv, clarificând circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea justă a cauzei.

Potrivit prevederilor art.458 alin.(1) Cod contravențional, examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenției imputate; b) existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei; c) vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional; d) existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante; e) necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; f) alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei.

Se subliniază că, CtEDO, în speța *Luka contra României* a evidențiat că art. 6 implică faptul că deciziile instanțelor trebuie să precizeze în mod suficient motivele pe care se întemeiază, astfel încât să arate că părțile au fost ascultate și să garanteze posibilitatea unui control public al administrării justiției. Altfel spus, *art.6 îi atribuie „instanței" obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor părților*, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora și fără a fi înțeleasă ca implicând un răspuns detaliat pentru fiecare argument *(Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos, pct.19-20, pct.59 și 61)*. Curtea evidențiază că trebuie să se țină seama de relevanța și incidența argumentului sau motivului cu privire la care instanța nu s-a pronunțat la încheierea cauzei *(Jahnke și Lenoble împotriva Franței (dec.), nr.40490/98 și Dima împotriva României, 16.11.2006)*.

Domeniul contravențional a fost asimilat „acuzațiilor în materie penală", în înțelesul art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului *(cauzele Zilibergerg contra Moldovei, 01.02.2005, §35; Anghel contra României, 04.10.2007, §52)*. Respectiv, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil.

10. Colegiul penal analizând textul hotărârii adoptate stabilește că, instanța de fond primind cauza la un control suplimentar nu a elucidat toate acțiunile indicate în decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău nr. 4r-4802/23 din 19 aprilie 2024, și anume că: instanța de fond a examinat cauza în mod superficial și unilateral, fără a da o apreciere obiectivă materialelor cauzei. Colegiul penal mai reține că, prevederile art.443 alin.(5) Cod contravențional stabilesc obligativitatea semnării procesului-verbal cu privire la contravenție de către agentul constatator, contravenient și de victimă când aceasta există. La caz instanța atestă că, *procesul verbal cu privire la contravenție nu este semnat de către victimă, potrivit normelor legale*. Respectiv, instanța de judecată urma să verifice actul procedural de învinuire sub aspectul dat, stabilind dacă nu cade sub sancțiunea nulității. *La modul concret, instanța de recurs a mai reținut că instanța de judecată urmează să stabilească dacă acțiunile lui IACOB Eugeniu nu cad sub incidența legii penale, și în acest*

sens dacă urmează a fi remise materialele în adresa Procuraturii, pentru adoptarea unei hotărâri conform art.274 Cod de procedură penală.

În atare conținut, Colegiul notează că, încălcările identificate și indicațiile instanței de recurs, nu au fost îndeplinite pe deplin de către instanța de fond, or instanța de fond în motivarea hotărârii face referire la faptul că se va conduce inclusiv de indicațiile instanței ierarhic superioare, menționate în decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 aprilie 2024, iar ca urmare a reexaminării cauzei contravenționale instanța a conchis că, *instanța de judecată este în imposibilitate de a admite prezenta contestație, or, careva acțiuni infracționale comise de către IACOB Eugeniu nu au fost stabilite, iar ultimul nu poate fi atras la răspundere penală pentru acțiunile comise de către o altă persoană. Prin urmare, instanța de judecată stabilește că, la emiterea procesului-verbal cu privire la contravenție și aplicarea sancțiunii contravenționale, prin care s-a dispus recunoașterea cet. IACOB Eugeniu vinovat în săvârșirea contravenției prevăzută de art.354 Cod contravențional, agentul constatator a determinat caracterul veridic al contravenției imputate, neidentificându-se careva circumstanțe din cele prescrise la art.445; 451/1 și 51/2 Cod contravențional și care ar conduce la nulitatea actului contestat.*

În consecutivitatea celor indicate supra, Colegiul reține că potrivit materialelor cauzei, agentul constatator a stabilit că la data de 16.03.2022, ora:19:00, în mun. Chișinău, or. Vatra, str. N.Sulac 17, a acostat jignitor în stradă pe cet. VICOL Ion și ROȘCA Oxana, prin ce a tulburat ordinea publică.

Acțiunile contravenientului de către agentul constatator au fost încadrate juridic în baza prevederilor art.354 Cod contravențional, adică: ” huliganismul nu prea grav”.

Totodată, se reține faptul că, pe acest fapt a fost emisă o ordonanță de către procurorul în Procuratura mun. Chișinău, oficiul Buiucani – Ivan BURLACU la 29.06.2022, potrivit căreia acesta a dispus intentarea procesului contravențional, conform elementelor componente ale contravenției prevăzute de art.354 Cod contravențional în privința cet. IACOB Eugeniu

Urmare acestora, tot procurorul în Procuratura mun. Chișinău, oficiul Buiucani – Ivan BURLACU a emis o altă ordonanță la 29.06.2022, potrivit căreia s-a refuzat în pornirea urmăririi penale în baza art.287 Cod penal.

Ulterior, ordonanța supra, fiind contestată în ordinea controlului ierarhic superior, prin ordonanța Procurorului, adjunct-interimar al procurorului-șef al Procuraturii mun. Chișinău, șef-adjunct al Oficiului Buiucani – Gheorghe MIHĂILĂ din 05.08.2022, a fost menținută, cu respingerea ca neîntemeiată a plângerii depuse de Ion VICOL și Oxana ROȘCA în condițiile art.299/1 Cod de procedură penală.

Astfel, Ion VICOL și Oxana ROȘCA nefiind de acord cu ordonanța procurorului ierarhic superior, au depus plângerea în ordinea art.313 Cod de procedură penală, adresată judecătorului de instrucție.

Potrivit încheierii emisă de către judecătorul de instrucție din cadrul Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr.10-1808/2022 din 10.04.2023, plângerea depusă de către avocatul Alexandru SAVVA în interesele cet. VICOL Ion și Oxana ROȘCA a fost admisă, cu declararea nulă a ordonanțelor din 29.06.2022 și 05.08.2022, cu remiterea cauzei la un

control suplimentar, în vederea lichidării încălcărilor depistate la examinarea plângerii lui VICOL Ion și Oxana ROȘCA.

În urma controlului suplimentar dispus de către judecătorul de instrucție și efectuat de către organul de urmărire penală, prin ordonanța procurorului în Procuratura mun. Chișinău, oficiul Buiucani, Gheorghe GRAUR din 09.06.2023, repetat a fost refuzat în pornirea urmăririi penale în baza art.287 Cod penal.

Această ordonanță a procurorului în Procuratura mun. Chișinău, oficiul Buiucani – Gheorghe GRAUR din 09.06.2023, a fost contestată procurorului ierarhic superior în ordinea art.299/1 Cod de procedură penală, care a fost menținută prin ordonanța procurorului ierarhic superior din 13.10.2023.

11. Având în vedere cele expuse, se impune constatarea că instanța de judecată a pronunțat o concluzie prematură și nefundamentată în ceea ce privește caracterul definitiv și irevocabil al ordonanțelor din 09.06.2023 și 13.10.2023, apreciind în mod eronat că acestea ar fi dobândit forța lucrului judecat în lipsa oricărei analize concrete privind eventuala lor contestare potrivit dispozițiilor art.313 Cod de procedură penală.

Or, instanța avea obligația, în virtutea rolului său activ specific procedurii contravenționale, să verifice și să clarifice acest aspect esențial, solicitând în mod expres părților lămuriri cu privire la existența sau inexistența contestațiilor formulate împotriva ordonanțelor procurorului. Omisiunea instanței de a face aceste demersuri procesuale echivalează cu o lipsă de diligența necesară iar instanța are un rol activ în cadrul procedurii contravenționale, aceasta avea obligația de a solicita părților informații privind eventualele contestații ale ordonanțelor procurorului, pentru a clarifica acest aspect esențial.

Astfel, în ipoteza în care ordonanțele respective vor fi anulate ulterior, iar instanța a menținut în vigoare procesul-verbal de contravenție bazându-se pe actele a căror valabilitate nu a fost verificată, se va ajunge la o situație de conflict juridic între două hotărâri care nu pot fi reconciliate, afectând grav securitatea raporturilor juridice și principiul legalității procesului contravențional.

12. În continuarea analizei, Colegiul subliniază că, deși cauza a fost remisă spre control suplimentar, instanța de judecată nu a examinat în mod corespunzător și integral argumentele formulate de către victime, în special aspectul esențial privind aplicarea violenței fizice, aspect probat în mod cert prin declarațiile victimelor și confirmat de raportul medico-legal din 30.03.2022.

Potrivit raportului de constatare din 30.03.2022, la examinarea medico-legală a cet. VICOL Ion a. n. ***** la data de 23.03.2022, leziuni corporale vizibile nu s-au constatat. În documentelor medicale prezentate s-a regăsit diagnosticul clinic: „*****”, care a fost produsă în rezultatul acțiunii traumatice prin lovire şi/sau răsucirea cotului, posibil în perioada de timp examinării medicale din data de 23.03.2022 şi în diverse circumstanțe, condiționează dereglarea sănătății de scurtă durată şi în conformitate cu acest criteriu se califică ca vătămare ușoară.

În această ordine de idei, Colegiul apreciază că încadrarea faptei în dispozițiile art.354 Cod contravențional – huliganism nu reflectă corect gravitatea și natura faptelor comise. Textul legal menționat sancționează acostarea jignitoare în locuri publice sau alte acțiuni similare ce tulbură ordinea publică și liniștea persoanelor, însă nu cuprinde în

conținutul său acte de violență fizică soldate cu vătămări corporale, acestea excedând cadrul juridic contravențional al huliganismului.

Astfel, aplicarea violenței fizice asupra victimelor, confirmată prin probe obiective, nu poate fi considerată simplă „acostare jignitoare" sau „acțiune de tulburare a ordinii publice", ci constituie o faptă cu un grad de pericol social sporit, care reclamă o încadrare juridică corespunzătoare naturii prejudiciului cauzat, precum și o răspundere proporțională cu urmările produse.

Prin urmare, Colegiul consideră că instanța trebuia să analizeze caracterul penal sau cel puțin infracțional al faptei, în lumina tuturor probelor administrate, iar menținerea acesteia în sfera contravenționalului prin calificarea ei ca huliganism este lipsită de temei și nu corespunde realității faptice constatate. Neglijarea aspectului vătămării corporale reprezintă o omisiune esențială în stabilirea adevărului și atrage necesitatea recalificării juridice a faptei și reanalizării dosarului sub aspectul răspunderii proporționale și efective a persoanei care a comis fapta.

În acest context Colegiul ține să facă unele precizări și anume art.354 Cod contravențional prevede răspunderea contravențională pentru acostarea jignitoare în locuri publice a persoanei fizice, alte acțiuni similare ce tulbură ordinea publică şi liniștea persoanei fizice.

Pentru ca o faptă să fie încadrată legal la art.354 Cod contravențional, trebuie să fie întrunite următoarele elemente constitutive:

Obiectul juridic, adică valoarea socială protejată: ordinea publică, liniștea persoanelor, comportamentul civilizat în spații publice. Tulburarea acestor valori prin acțiuni jignitoare/comportamente deviante, însă nu prin violență fizică cu urmări corporale.

Subiectul contravenției reprezintă orice persoană fizică responsabilă, care are capacitate delictuală.

Latura obiectivă constă în fapta concretă: acostare jignitoare sau alte acțiuni similare care tulbură ordinea publică. Comportamentul este verbal, gestual sau atitudinal, manifestat în spații publice. Nu presupune vătămare fizică sau folosirea violenței. Dacă există violență, se iese din sfera contravenționalului huliganismului.

Latura subiectivă se manifestă sub forma de vinovăție: intenție directă sau indirectă, iar fapta trebuie să fie săvârșită cu conștiința tulburării ordinii publice și a ofensei aduse victimei.

Transpunând elementele componenței contravenției prevăzute de art.354 Cod contravenționale elucidate supra, Colegiul atestă că fapta a constat nu doar într-o comportare jignitoare, ci și în aplicarea violenței fizice, soldată cu: diagnosticul: *„entorsă ligamentară, leziune parțială a ligamentului colateral, cot stâng"*, cauza: *lovire/răsucire*, urmare prejudiciabilă: *vătămare corporală ușoară*, confirmată medico-legal, și confirmată suplimentar prin declarațiile victimelor.

Prin urmare instanța de recurs atestă că nu este vorba de o simplă acostare jignitoare (ex: insulte, gesturi obscene, amenințări verbale în public), este implicată violența fizică reală, concretă, cu consecințe asupra integrității corporale, iar norma prevăzută de la art.354 Cod contravențional nu acoperă acte de violență fizică soldate cu leziuni. Dacă

fapta depășește nivelul de „acostare jignitoare” și produce o vătămare corporală, aceasta iese din sfera reglementată de această normă contravențională.

Prin urmare, Colegiul consideră eronată și pripită concluzia primei instanțe, or în acest sens se reține că instanța de judecată nu a supus aprecierii multiaspectuale a totalitatea probelor administrate în speță în coraport cu subiectul atras la răspundere contravențională.

13. Subsidiar, conform art.374 alin.(3) Cod contravențional, procesul contravențional se desfășoară pe principii generale de drept contravențional, în temeiul Constituției, al prezentului cod, al Codului de procedură penală în cazurile expres prevăzute de prezentul cod, precum şi al normelor dreptului internațional şi ale tratatelor internaționale cu privire la drepturile şi libertățile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.

Respectiv, aceste încălcări de procedură nu-i dau posibilitate instanței de recurs să examineze cauza contravențională în fond, fără a trimite dosarul la o nouă examinare. Mai mult, hotărârea instanței de fond nu reflectă toate circumstanțele invocate la judecarea cauzei de către victime, nu atestă o analiză serioasă din partea instanței a tuturor probelor prezentate în complexitatea lor, astfel soluția instanței de fond de principiu nu corespunde rigorilor art.462 Cod contravențional.

Prin urmare, Colegiul consideră eronată și pripită concluzia primei instanțe, or, instanța de recurs atestă că, instanța de fond urma să examineze cauza contravențională sub toate aspectele, să cerceteze probele acumulate de agentul constatator. Astfel, rezultă că în hotărâre nu sunt analizate probele pe care instanța își întemeiază soluția, nu s-a făcut o analiză multilaterală și coerentă a tuturor probelor din materialul contravențional prezentat, legătura între ele, nefiind motivată concluzia instanței în ce privește acceptarea unor probe, și respectiv, respingerea altora, astfel instanța de judecată a examinat cauza superficial şi unilateral fără a da o apreciere obiectivă probelor din dosar şi anume: nu a stabilit şi nu a luat în considerație toate circumstanțele cauzei, nu a analizat şi cercetat toate probele pro şi contra care indică la persoana celui vinovat, mai mult nu a verificat și nu a luat în considerație indicațiile Curții de Apel Chișinău din 19.04.2024 circumstanțe cărora instanța de judecată nu le-a dat nici o apreciere corespunzătoare. Respectiv, aceste încălcări de procedură nu-i dau posibilitate instanței de recurs să examineze cauza contravențională în fond, fără a trimite dosarul la o nouă examinare. Mai mult, hotărârea instanței de fond nu reflectă toate circumstanțele invocate la rejudecarea cauzei de către instanța ierarhic superioară, nu atestă o analiză serioasă din partea instanței a tuturor probelor prezentate în complexitatea lor, astfel soluția instanței de fond de principiu nu corespunde rigorilor art.462 Cod contravențional

Aceste fapte constituie o neglijare a prevederilor art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, întrucât, Convenția impune obligația oricărei instanțe de a indica suficient de clar motivele pe care s-a sprijinit. Această exigență, care contribuie la garantarea respectării principiului bunei administrări a justiției, nu poate fi întotdeauna înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat pentru fiecare argument al părților. Instanțele naționale sunt obligate să-și motiveze deciziile, ceea ce nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat la fiecare argument, dar ca o obligație de a se pronunța asupra problemelor cele mai importante ridicate în speță *(a se vedea în acest sens cauza*

Ruiz Torija şi Hiro Balani împotriva Spaniei, hotărârea din 09.12.1994, sau Grigore Vlasia Vasilescu împotriva României, hotărârea din 06.06.2006).

Respectiv, circumstanțele stabilite supra, combat concluzia primei instanțe, ceea ce denotă că instanța de fond nu și-a motivat corespunzător soluția. Elucidarea tuturor împrejurărilor menționate are o mare importanță la examinarea corectă a cauzei, ceea ce instanța de judecată nu a efectuat, prin ce au fost ignorate normele dreptului procedural și dreptul la un proces echitabil, care neapărat servește drept temei pentru anularea hotărârii atacate și remiterea cauzei la o nouă examinare, în aceiași judecătorie, în alt complet de judecată.

În acest context, instanța de recurs reiterează că instanța de fond este obligată să se pronunțe asupra tuturor argumentelor invocate de participanții la proces. Or, neexpunerea asupra unei cerințe, se egalează cu faptul că nu au fost auzite părțile. Conform practicii CEDO, în cauza Fomin împotriva Moldovei, Cererea nr. 36755/06, Curtea a statuat că: „Rolul unei Decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Mai mult, o Decizie motivată oferă părților posibilitatea de a o contesta precum și posibilitatea ca Decizia să fie revizuită de către o Instanță de Recurs". Doar prin adoptarea unei decizii motivate, poate avea loc un control public al administrației Justiției (*c.f. Hirvisaari împotriva Finlandei, nr. 49684/99, parag. 30, 27.09.2001*).

La judecarea cauzei instanța de fond urmează să țină cont de cerințele art.458 Cod contravențional, care prevede că, „la examinarea cauzei contravenționale instanța de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei precum și alte circumstanțe ce au importanță la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil și la apărare".

Subsecvent celor enunțate, din considerentele menționate supra şi având în vedere faptul că prima instanță nu a constatat şi nu a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, ținând cont de faptul că încălcarea normelor de drept ce a dus la soluționarea eronată a pricinii nu poate fi corectată în instanța de recurs, iar acest fapt constituie temei de remitere a pricinii la rejudecare în prima instanță, Colegiul Penal consideră necesar de a admite recursul declarat de către avocatul Alexandru SAVVA în interesele victimelor Ion VICOL și Oxana ROȘCA, a casa Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-1540/2024 din 20 noiembrie 2024*,* şi a remite cauza respectivă la rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

14. Conducându-se de prevederile art.473 alin.(1) pct.2) lit.c), 474 Cod contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E :

Se admite recursul declarat de avocatul Alexandru SAVVA în interesele victimelor Ion VICOL și Oxana ROȘCA.

Se casează integral Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-1540/2024 din 20 noiembrie 2024, în cauza contravențională intentată prin Procesul-verbal

cu privire la contravenție seria/nr. MAI05 560343 din 06.07.2022, în privința lui **IACOB Eugeniu**, în temeiul art.354 Cod contravențional, și se remite cauza în vederea rejudecării în prima instanță, într-un alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul **Eugeniu BEȘELEA**

Judecătorii **Olga COJOCARU**

Vitalie BUDECI